समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

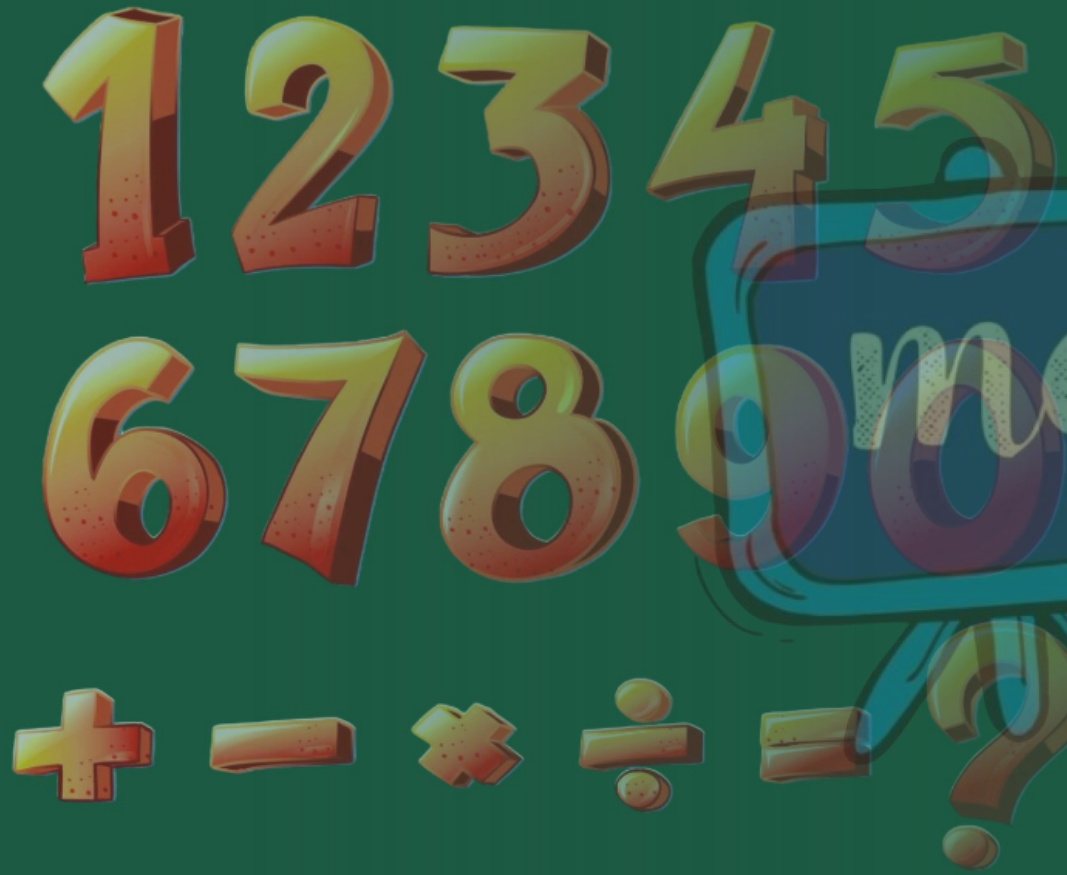

সপ্তম শ্রেণীৰ বাবে

গণিত

অধ্যায় - ২

ভগ্নাংশ আৰু দশমিক

অংশ – ১২

অনুশীলনী ২.২

ওজশ্রী শইকীয়া

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

9. এজন ল'ৰাই $1\frac{1}{4}$ ঘন্টাত $5\frac{1}{8}$ কি মি পথ চাইকেল চলাই অতিক্ৰম কৰিব পাৰে। যদি ল'ৰাজনে একে গতিত চাইকেলখন চলাই যায় তেনেহলে 1 ঘন্টাত তেওঁ কিমান দূৰ অতিক্ৰম কৰিব ?

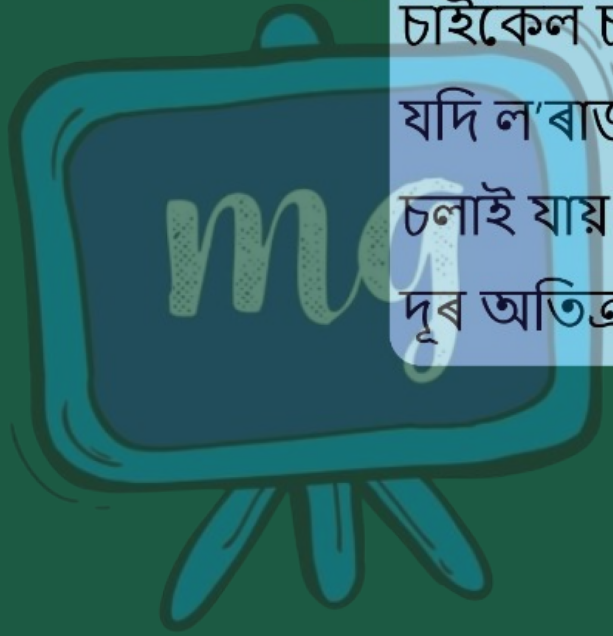

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সমাধান,

ল'ৰাজনে $1\frac{1}{4}$ ঘণ্টাত অতিক্ৰম কৰে $= 5\frac{1}{8}$ কি.মি

$\therefore$,, 1 ঘণ্টাত অতিক্ৰম কৰিব

$$= 5\frac{1}{8} \div 1\frac{1}{4}$$

$$= \frac{41}{8} \div \frac{5}{4}$$

$$= \frac{41}{\cancel{8}_{2}} \times \frac{\cancel{4}^{1}}{5}$$

$$= \frac{41}{10} = 4\frac{1}{10} \text{ কি.মি.}$$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

10. প্ৰশ্নটোৰ চাৰিটাকৈ উত্তৰ দিয়া আছে। শুদ্ধ উত্তৰটো বাছনি কৰা –

যদি $A+B = 1$ আৰু $A-B = \frac{2}{3}$ হয়, তেন্তে A আৰু B ভগ্নাংশ দুটা হব -

(i) $A=\frac{5}{6}, B=\frac{3}{6}$

(ii) $A=\frac{2}{3}, B=\frac{1}{3}$

(iii) $A=\frac{5}{6}, B=\frac{1}{6}$

(iv) $A=\frac{3}{5}, B=\frac{1}{5}$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

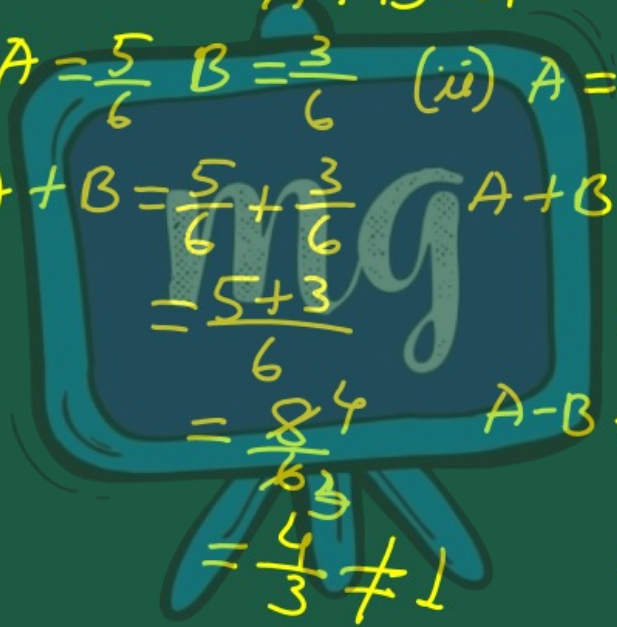

সমস্যা দেওয়া আছে,

$A+B=1$ $\quad A-B=\frac{2}{3}$

i) $A=\frac{5}{6}$ $B=\frac{3}{6}$ (ii) $A=\frac{2}{3}$, $B=\frac{1}{3}$

$\therefore A+B=\frac{5}{6}+\frac{3}{6}$ $\quad A+B=\frac{2}{3}+\frac{1}{3}$

$=\frac{5+3}{6}$ $\quad =\frac{2+1}{3}=\frac{3}{3}=1$

$=\frac{8}{6}^{4}$ $\quad A-B=\frac{2}{3}-\frac{1}{3}$

$=\frac{4}{3}\neq 1$ $\quad =\frac{2-1}{3}=\frac{1}{3}\neq\frac{2}{3}$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
समग्र शिक्षा

Under CSR Support by
ipca | Foundation

(iii) $A = \frac{5}{6}, B = \frac{1}{6}$

$A + B = \frac{5}{6} + \frac{1}{6}$

$= \frac{5+1}{6}$

$= \frac{6}{6}$ 1

$= 1$

$A - B = \frac{5}{6} - \frac{1}{6}$

$= \frac{5-1}{6}$

$= \frac{4}{6}$ 2

$= \frac{2}{3}$ 3

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

দশমিক সংখ্যাৰ ধাৰণা

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

তলৰ টেবুলখন পূৰ কৰা —

হাজাৰ (1000)	শতক (100)	দহক (10)	একক (1)	দশমিক	দশমাংশ $\frac{1}{10}$	শতাংশ $\frac{1}{100}$	সহস্ৰাংশ $\frac{1}{1000}$	সংখ্যা
			3	.	7	5		3.750
2	5	8	0	.	2	4	6	2580.246
	7	4	2	.	0			742.0
				.	0	5	0	.050

$\frac{1}{10}$, $\frac{1}{100}$ 3·750 $\frac{1}{1000}$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

টোকা

দশমিক বিন্দু সদায় একক আৰু দশমাংশ ঘৰৰ মাজত থাকে। আচলতে দশমিক বিন্দুটো হৈছে পূৰ্ণ সংখ্যা আৰু ভগ্নাংশৰ পৃথককাৰী। ইয়াৰ বাওঁফালে পূৰ্ণসংখ্যা আৰু সোঁফালে ভগ্নাংশৰ স্থান।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- সেইদৰেই দৈনন্দিন জীৱনত আমি বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন এককবোৰ পৰিৱৰ্তন কৰিবলগীয়া হয়।
- যেতিয়া দৈর্ঘ্য, ওজন তথা টকাক সৰু এককৰ পৰা ডাঙৰ এককলৈ পৰিৱৰ্তন কৰা হয়, তেতিয়া আমি দশমিকৰ সহায় লওঁ।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

(ক) দৈর্ঘ্যৰ ক্ষেত্ৰত —

1000 মিমি = 1 মিটাৰ,

গতিকে, 1 মিমি = $\frac{1}{1000}$ মি = 0.001 মি

100 চেমি = 1 মিটাৰ,

গতিকে, 1 চেমি = $\frac{1}{100}$ মি = 0.01 মি

1000 মিটাৰ = 1 কি মি,

গতিকে, 1 মি = $\frac{1}{1000}$ কি মি = 0.001 কি মি

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

(খ) ভৰৰক্ষেত্ৰত —

1000 মি গ্রা = 1 গ্রাম,

গতিকে, 1 মিগ্রা = $\frac{1}{1000}$ গ্রাম = 0.001 গ্রাম

100 চেগ্রা = 1 গ্রাম,

গতিকে, 1 চেগ্রা = $\frac{1}{100}$ গ্রাম = 0.01 গ্রাম

1000 গ্রাম = 1 কি গ্রা,

গতিকে, 1 গ্রাম = $\frac{1}{1000}$ কিগ্রা = 0.001 কি গ্রা

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

100 কিলোগ্রাম = 1 কুইণ্টল,

গতিকে, 1 কিলোগ্রাম = $\frac{1}{100}$ কুইণ্টল = 0.01 = কুইণ্টল

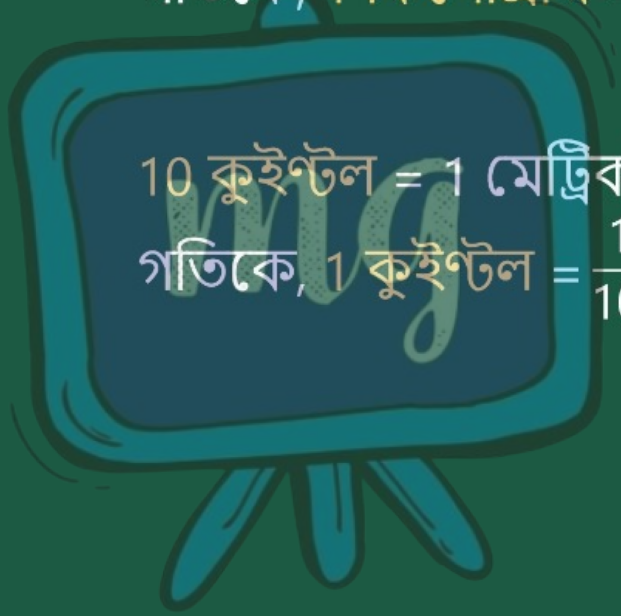

10 কুইণ্টল = 1 মেট্রিকটন,

গতিকে, 1 কুইণ্টল = $\frac{1}{10}$ মেট্রিকটন = 0.1 মেট্রিকটন

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

(গ) ক্ষেত্রফল বা কালিৰ ক্ষেত্রত —

1 বর্গমিটাৰ = 1 চেন্টিআৰ

100 বর্গমিটাৰ = 100 চেণ্টিআৰ = 1 আৰ

100 আৰ = 1 হেক্টৰ

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

(ঘ) মাটিকালিৰ ক্ষেত্ৰত —

1 লোচা = 144 বৰ্গফুট

20 লোচা = 1 কঠা = 2880 বৰ্গফুট

5 কঠা = 1 বিঘা = 14400 বৰ্গফুট

4 বিঘা = 1 পূৰা

1 একৰ = 3.025 বিঘা

1 হেক্টৰ = 2.471 একৰ = 7.47 বিঘা (প্ৰায়)

মূল্যায়ন

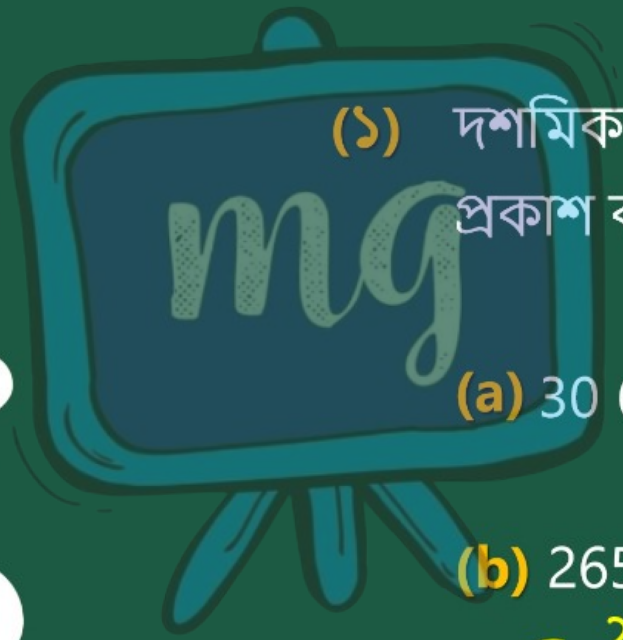

(১) দশমিক ব্যৱহাৰ কৰি মিটাৰত প্ৰকাশ কৰা

(a) 30 চে মি = 30 চে.মি
= $\frac{30}{100}$ মি
= ·3 মি

(b) 265 চে মি
= $\frac{265}{100}$ মি
= 2·65 মি

মূল্যায়ন

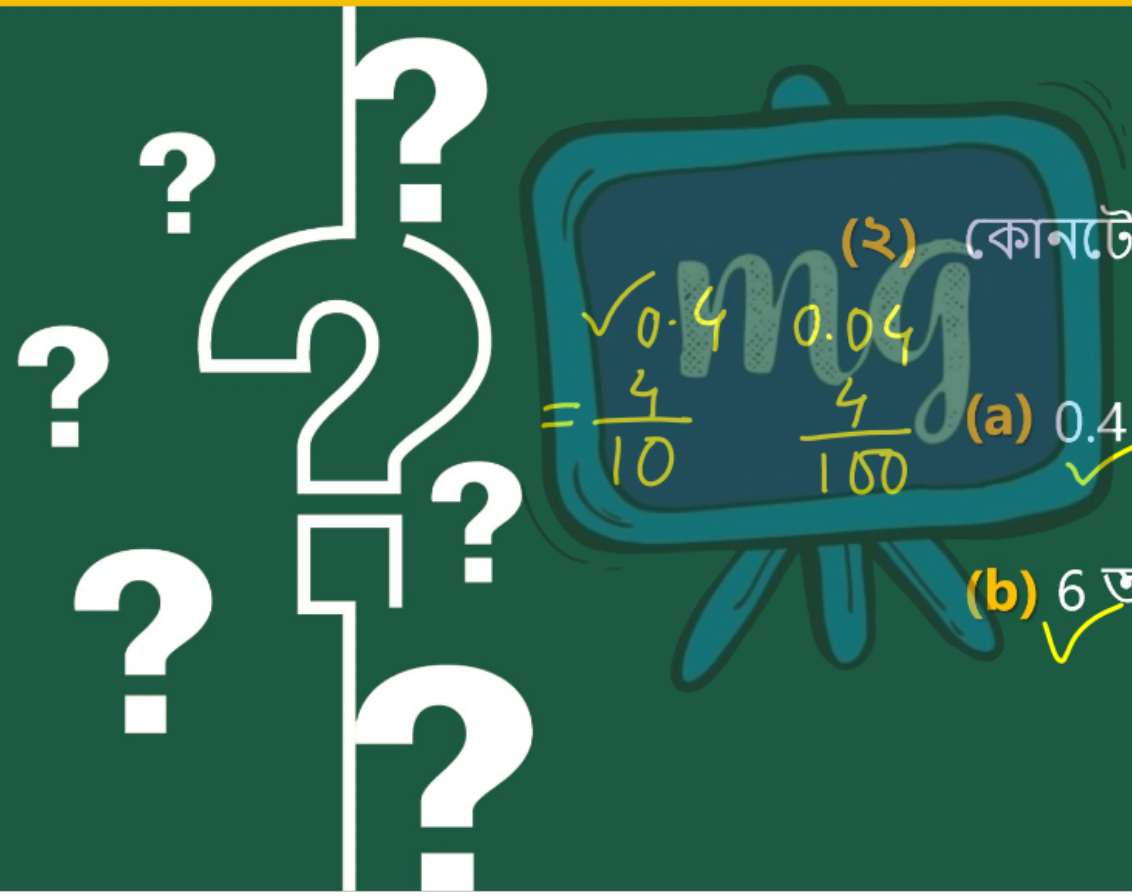

(২) কোনটো ডাঙৰ বাছি উলিওৱা-

0.4 0.04

$= \frac{4}{10}$ $\frac{4}{100}$

(a) 0.4 আৰু 0.04

(b) 6 আৰু 0.6